

Grund, at jeg ikke ser saa uhyre stor Forskel paa disse Betænkninger undtagen hvad Omfanget angaar — i den Henseende er der jo rigtig nok betydelig Forskel; paa Indholdet er der ikke saa uhyre stor Forskel. Og dernæst skal jeg sige, at dersom en Ordfører og en Sekretær i Udvalget, der jo skulle affatte Betænkningen her, skulde kunne affatte denne saaledes, at hvert enkelt Medlem skulde kunne underskrive hver eneste Sætning i denne Betænkning, sif vi aldrig nogen Sinde lavet en Betænkning. Jeg vil med det samme sige, at jeg vil ikke underskrive enhver Sætning i Udvalgets Betænkning — og langt mindre i Kommissionens — men i det store og hele har jeg været med paa de Tanker, der ere udtalte her. Derfor har jeg sat mit Navn under begge Steder. Naar der nu er naaet lidt videre i Udvalget end i Kommissionen — hvad der virkelig er, det skal jeg indrømme — stant ikke saa uhyre meget videre, saa tror jeg, det har sin Grund i, at Forholdene i Udvalget have været gunstigere at arbejde under end i Kommissionen. Jeg har begge Steder efter Gvne gjort mig Flid for at faa det bedst mulige ud af Arbejdet; men der har været mere ugunstige Forhold at arbejde under i Kommissionen end i Udvalget, og derfor blev ogsaa Udbyttet efter min Mening lidt ringere i Kommissionen. Det Arbejde, vi her staa med fra Udvalget, glæder jeg mig over, og jeg vil ogsaa haabe, vi skulle kunne gennemføre det og faa det til Lov. Men ogsaa det Arbejde, der blev foretaget i Kommissionen, har jeg Grund til at glæde mig ved, stant vi ikke ere naaede slet saa vidt, som jeg kunde have ønsket, men jeg satte i saa Henseende mit Haab til Rigsdagen, idet jeg mente, at Betingelserne der vilde være betydelig gunstigere, saa at der sikkert kunde gennemføres om ikke meget mere, saa dog noget mere. Jeg ved saare vel, at selv om vi nu faa vedtaget Flertallets Vendinger her, og Loven bliver vedtagen om trent i uforandret Stikfelse ved 3dje Behandling, er den dermed ikke ført i Havn. Naar vi slippe den ud af vore Hænder, have vi ikke mere Indflydelse paa dens fremtidige Skæbne, medmindre den igen skulde vende tilbage til os. Da vi dog imidlertid heldigvis ere saaledes stillede, at vi have den samme Minister til at tale Lovens Sag oppe i det andet Ting som i dette, vilde jeg meget ønske, om vi her paa alle Punkter kunde komme til at staa i fuld Overensstemmelse med den højtærede Minister, for Loven forlader dette Ting. Jeg har faaet det bestemte Indtryk, at den højtærede Minister ønsker ikke blot at faa gennemført en Lov for Landarbejderne, men ogsaa en Lov,

som Landarbejderne kunne være tjente med, og idet jeg gaar ud fra denne Forudsætning, haaber jeg, at den højtærede Minister vil gøre hele sin Indflydelse gældende ogsaa i det andet Ting for at gøre denne Lov saa god som muligt, hvis det imod Forventning skulde vise sig, at de oppe i det andet Ting ikke vare rigtig med paa det. Men som sagt, saa længe vi ikke helt og holdent her have Ministeren paa vor Side, kan man ikke forlange dette. Jeg skal indrømme, at den højtærede Minister gik ind paa det store Flertal af vore Vendinger, men der var dog enkelte af disse Vendinger — og det for mig meget væsentlige Vendinger — som den højtærede Minister ganske vist ikke aldeles tog Afstand fra, men just heller ikke gav nogen særlig Tilslutning. Jeg sigter her til Vendingen om den Kapital, som den paagældende Landarbejder skal møde med. Det har været en af mine Hovedopgaver i Kommissionen at faa denne Kapital bragt saa langt ned som muligt, for at vi ikke, naar vi stod med en Lov, skulde faa en Bestyrdning, at der kun var blevet givet en Lov for de bedre stillede Landarbejdere, hvortil de fattige, men maaste som oftest de mest hæderlige eller i alt Fald lige saa hæderlige Folk som de andre, vare udelukkede fra at komme ind under Lovens Bestemmelse. Det har ikke været nogen let Sag i Kommissionen at naa til at faa Summen sat langt nok ned; men som ærede Medlemmer ville have set, er det dog lykkedes os i Kommissionen at holde paa, at den paagældende kun skulde møde med 400 Kr. Det er dette, vi ogsaa have fastholdt i Udvalget, men det er det, som den højtærede Minister desværre ikke indtil dette Øjeblik fuldt ud har givet sin Tilslutning. — Den ærede Minister kom i Gaar med en Bemærkning, som den ærede Ordfører ikke har omtalt. Han kom med en Bemærkning, der lod saaledes, at naar nu Staten aabnede et Eldorado, hvori Landarbejderne sif Lov at drage ind, var det ikke heldigt, at Døren med det samme blev aabnet paa vid Gab, vi skulde helst begynde med kun at aabne den paa Klem. I den Henseende er jeg i fuld Overensstemmelse med den højtærede Minister. Staten kan ikke evne at aabne Døren paa vid Gab, saa at alle Landarbejdere kunne drage ind i Guldblandet; for saa vilde nok Følgen blive, at det vilde blive 40,000, der drøge derind, og saa vilde Staten næppe kunne magte den Opvare at staa Penge dertil. Men saaledes er Forholdet jo heller ikke. Nej, vi aabne netop kun Døren lidt paa Klem og lade i Væbet af 5 Aar kun 5000 slippe ind; det er det hele, saa derved kan det ingenlunde siges, at Døren